

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18261

Θέμα 395^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 728-745**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Μηδέν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τὰργα σκοπεῖν.
- ΚΡ. Ἔργον γὰρ ἔστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
- ΑΙ. Οὐδ' ἂν κελεύσαιμι εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακοὺς.
- ΚΡ. Οὐχ ἦδε γὰρ τοιαῖδ' ἐπείληπται νόσω;
- ΑΙ. Οὐ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
- ΚΡ. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἀμέ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
- ΑΙ. Ὅρας τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος; 735
- ΚΡ. Ἄλλω γὰρ ἢ μοι χρὴ με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
- ΑΙ. Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἦτις ἀνδρός ἔσθ' ἑνός.
- ΚΡ. Οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
- ΑΙ. Καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
- ΚΡ. Ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ. 740
- ΑΙ. Εἴπερ γυνὴ σὺ· σοῦ γὰρ οὖν προκίδομαι.
- ΚΡ. Ὡ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὄρω.
- ΚΡ. Ἀμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμάς ἀρχὰς σέβων;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ σέβεις, τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν. 745

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ... τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν.****(Μονάδες 30)****ΑΙΜΩΝ**

Γιατί δεν υπάρχει πόλη που ανήκει σε έναν άνθρωπο.

ΚΡΕΩΝ

Η πόλη δε θεωρείται πως ανήκει στον άρχοντα;

ΑΙΜΩΝ

Ωραία βέβαια θα κυβερνούσες μόνος σου εσύ μια έρημη χώρα.

ΚΡΕΩΝ

Αυτός εδώ, όπως φαίνεται, είναι σύμμαχος της γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Ναι, αν βέβαια γυναίκα είσαι εσύ γιατί πραγματικά για σένα ενδιαφέρομαι.

ΚΡΕΩΝ

Αχρείε, (ενδιαφέρεσαι για μένα) ενώ έρχεσαι να αντιδικήσεις με τον πατέρα σου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, γιατί σε βλέπω να παίρνεις άδικες αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ

Αδικώ λοιπόν τιμώντας την εξουσία μου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, γιατί δεν την τιμάς, καταπατώντας τους νόμους των θεών (με το να καταπατείς τους νόμους των θεών).

2. Πώς προέκυψε η αρχιτεκτονική μορφή του αρχαίου θεάτρου και ποια είναι τα βασικά μέρη του (ονομαστικά);**(Μονάδες 10)**

Τα πρώτα ελληνικά θέατρα, όπως άλλωστε και το ίδιο το δράμα, συνδέονται με τη λατρεία του Διονύσου. Ο ανοιχτός κυκλικός χώρος, που λατρευόταν ο θεός, με την πάροδο του χρόνου και την εξέλιξη του διθυράμβου σε δράμα, μετασηματίστηκε βαθμιαία στη συγκεκριμένη αρχιτεκτονική μορφή του αρχαίου θεάτρου.

Τρία ήταν τα βασικά μέρη του αρχαίου θεάτρου:

α) **Το κυρίως θέατρον ή κοίλον**, το μέρος που προοριζόταν για τους θεατές.

β) **Η ορχήστρα**, ο κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος, όπου *ώρχεϊτο*, ο χορός.

γ) **Η σκηνή**, ο χώρος των υποκριτών.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
λέγω	-ις	
ἄρχω	-ή	
συμμαχῶ	-ία	
τάσσω/τάττω	-μα	
σκοπῶ	-ός	

(Μονάδες 5)

λέγω → λέξις
ἄρχω → ἀρχή
συμμαχῶ → συμμαχία
τάσσω/τάττω → τάγμα
σκοπῶ → σκοπός

β) κατάληψη, εργασία, επικράτηση, εκτίμηση, απάτητος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

κατάληψη → ἐπειλήπται
εργασία → ἔργον
επικράτηση → κρατοῦντος
εκτίμηση → τιμάς
απάτητος → πατῶν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος